Nro: 90.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEN 2. PAZDZIERNIKA ROKU 1794.

SESSYA RADY NAYWYZSZEY NARODOWEY.

Dnia 28. Września.

Prezydencya Obywatela Aloizego Sulistrowskiego.

Obywatel *Giżycki*, komissarz wydziału żywności i potrzeb woiennych, doniosł o prowadzonym przez siebie magazynie mąki, owsa i żyta, przez obywatela *Ponińskiego* na nieprzyiacielu zdobytym.

Naywyższy Naczelnik pisał list z obozu pod *Wiśniowem* dnia 27. tego miesiąca, o wymierzenie sprawiedliwości dla miasta *Sokołki;* na który Rada odpisała, że iuż na żądania tego miasta, stosowną do dawnieyszych urządzeń, dała rezolucyą.

Obywatel *Franciszek Bieliński* prosił o zapłacenie sobie 30. czerw: złł: od niegdy *Ożarowskiego* w zasługach należących się. Prożbę tę odesłała Rada do wydziału skarbu po roztrząśnienie i załatwienie.

Tenże wydział odebrał zalecenie, ażeby dla szpitala generalnego *Warszawskiego*, stosownie do urzadzenia w tey mierze uczynionego, summę złł: 12,500. za kwitem obywatela xiędza *Jaszewskiego*, z kassy narodowey wypłacić nakazał.

Obywatel *Buczyński* zastępca, doniosł o ofierze Króla Jmci na potrzeby woienne, iako to: sukna czerwonego łokci 144. mosiędzu przez ogień wyzłoconego funtów 1,173. ołowiu funtów 1,288. cegły 60,000. wapna łasztów 3. Ofiarę tę, Rada z wdzięcznością przyiąwszy, w protokule swym zapisać kazała.

Sessya solwowana na dzień następuiący, na godzinę 5. po południu.

RAPPORT SIODMY

Sądu Woyskowego Kryminalnego.

Naywyższy Naczelniku Siły Zbroyney Narodowey!

Sąd woyskowy kryminalny z czynności swoich następuiący, Naywyższy Naczelniku, przesyła ci rapport.

Dnia 25. Września.

Obywatel *Brodowski* podpułkownik, odesłany wyrokiem sztandrechtowym do sądu kryminalnego woyskowego, dla usprawiedliwienia się w czynionym mu zarzucie, przebywania w obozie *Pruskim*. Gdy czyniący te zarzuty zeznali w sądzie, że z samey tylko czczey i fałszywey wieści, powziąwszy takową opinią o podpułkowniku *Brodowskim*, powyższy uczynili mu zarzut, teraz zaś z wyznaniem błędu swego od tego odstępuią; Sąd, wyrokiem swym, wolnym od zarzutu podpułkownika *Brodowskiego* uczynił, i że to bynaymniey sławie iego szkodzić nie ma, zadeklarował.

Antoni Lubiewſki, nie okazawſzy ſię bynaymniey podeyrzanym, do woyſka, według chęci iego, oddany.

Michał Lelewer, wóyt wſi *Krogólca*, za nieprzyzwoite gadanie przeciw powſtaniu i naſtręczenie pewnego obywatela koni *Pruſakom*, które wziąwſzy nie oddali mu, oſkarżony zoſtał. Sąd wzgląd na iego proſtotę w gadaniu nieprzyzwoitym maiąc, i chęć ochronienia właſnych koni, w naſtręczeniu cudzych znayduiąc; na kwartalne tylko więzienie rzeczonego *Lelewra* wſkazał.

Dnia 26. Września.

Andrzey Serdyńſki i Jozef Marczak, dowiodſzy niewinności ſwoiey, w uczynionych im o ſzpiegoſtwo zarzutach, do artylleryi, według ich życzenia, oddani.

Grzegorz Jażwińſki, ekonom, od obywatela *Wincentego Poniatowſkiego*, o ſpalenie wioſek, przegrażanie ſię na życie tegoż, i nierzetelne pełnienie ſwych powinności, obwiniony. Sąd z wyprowadzonych inkwizycyi, widząc pierwſzy zarzut płonny, drugi nienależący do ſądu ſwego, z areſztu rzeczonego *Jażwińſkiego* uwolnił.

Dnia 27. Września.

X. *Jakób Krygier i Marcin Wiſzniewſki*, podeyrzani o ſzpiegoſtwo, gdy ſię w tym winnemi nie okazali, uwolnieni.

Moſiek Berkowicz z Nadarzyna, w czaſie oblężenia *Warſzawy* liwruiący owies *Pruſakom*, za złożeniem zaświadczenia magiſtratu miaſta *Nadarzyna*, z aresztu uwolniony. W ſprawie zabranego mu owsa i wziętego zadatku na tenże od *Pruſaków*, do wydziału żywności odeſłany.

Łukaſz Sieniakowſki, zagarnięty od *Pruſaków* pod *Powązkami*, znalazłſzy ſpoſobność, uciekł od tych. W ucieczce złapany od komendy *Polſkiey*, i iako ſzpieg do areſztu oddany, natychmiaſt uwolniony.

Dnia 29. Września.

Lewek Litman, *Błażey Ziembińſki*, nie okazawſzy ſię bynaymniey podeyrzanemi, uwolnieni.

Abraham Fiſzel, złapany w czaſie rewolucyi *Warſzawſkiey*, i uprowadzony od *Moſkali*; uciekaiąc od tych, złapany: gdy nietylko nie podeyrzanym, ale nadto w chwalebney chęci zaciągnienia ſię do pułku lekko-konnego ſtarozakonnego bydź okazał ſię, wyrokiem ſądu natychmiaſt z areſztu uwolniony, i do tegoż pułku oddany.

Kasper Suchodolſki, przyareſztowany od komendy generała maiora *Sierakowſkiego*, w podeyrzeniu o ſzpiegoſtwo, dla dania mu ſpoſobności okazania ſwey niewinności, którey tu iaśnie dowieść nie mógł, do ſądu kryminalnego *Lubelſkiego*, iako obywatel tamteyſzy, i ztamtąd w czaſie ſwego przytrzymania iadący, odeſłany.

Balcer Malinowſki, nie na pierwſzey iuż kradzieży złapany, teraz za kradzież pieniędzy pewnemu żydowi, przed ſądem ſtawiony, na dwa lata do prac publicznych w kaydanach ſkazany.

Jan Rakowicz i Błażey Sulińſki, o wſpólnictwo złodzieyſtwa obwinieni, okazawſzy ſię niewinnemi, uwolnieni.

Działo ſię na ſeſſyi ſądu woyſkowego kryminalnego, dnia 30. mieſiąca Września, 1794. roku.

Gabryel Taſzycki G. M. Prezyd:

J. Ochmański Kapitan Audytor Regimentu 16. mppr:

Uſtanowienie pożyczki ze ſkarbu narodowego tak na dobra ziemſkie, iako i mieyſkie.

RADA NAYWYZSZA NARODOWA

Wzgląd maiąc na teraźnieysze okoliczności kraiowe, i na położenie obywatelów, w iakim zoſtaią dla toczącey ſię woyny, i uſtawicznych woyſk nieprzyiacielſkich przechodów, winna ieſt wſzy-

ſtkim ziemi *Polſkiey* mieſzkańcom, opieki Rządowey naydzielnieyſze przyśpieſzyć ſkutki.

Zapatrzywſzy ſię na zniſzczone powiękſzey części obywatelſkie maiątki, na zruynowane domy, opuſzczone role, i wſie popalone, nie może Rada naywyżſza niedoſtrzegać upadaiącego przez to rolnictwa, zaniedbania gruntowey ekonomiki, a zatym niſzczącego ſię żrzodła, które iedynie iſtotnym wpływem ſkarb narodowy zaſila, i w miarę wzroſtu ſwoiego, lub upadku, podnoſi lub umnieysza dochody publiczne.

Tym końcem, aby zwrócić troſkliwą uwagę na środki zmierzaiące ku zapobieżeniu ruinie kraiu, grożącey razem oczywiſtym upadkiem ſkarbowych funduſzów, i ciągnącey za ſobą osłabienie chwalebnego dziſiay, a tak pożądanego powſtania narodu, aby przynieść obywatelom pomoc, wſparcia potrzebuiącym, aby podźwignąć przemyſł, ktoryby do doſkonałego ſtanu mógł podnieść ſpuſtoſzone i zaniedbane dobra, i aby ſkutecznie zaſilić handel i rękodzieła do utrzymywania i rozſzerzenia rolnictwa naydzielnieyſze zaſady, ktore dotąd, przez trudny ſpoſob zaciągnienia kapitałów, i dla opłacenia wyſokich procentów, w ſtanie prawie dziecińſtwa zoſtawały; ſtanowi łatwieyſzą i ciągle utrzymywać ſię maiącą pożyczkę ze ſkarbu narodowego.

W celu przeto dogodzenia potrzebom, tak zagarnionego przez woyſka nieprzyiacielſkie ziemi *Polſkiey* obywatela, iako też i tego, który od woyſk nieprzyiacielſkich ieſt wolnym, ſtoſowne do oświadczoney pożyczki, czyniąc warunki, nayiſtotnieyſzym Rady naywyżſzey ieſt zamiarem, na zaſilenie w kraiu rolnictwa doſtateczne otworzyć ſpoſoby, do złożenia poboru ſkarbowi należnego, a dotąd nieopłaconego, ułatwić trudności, i do opędzenia oſobiſtych każdego potrzeb przyłożyć ſię; a przez to wſzyſtkich mieſzkańców pod wolnym zoſtaiących rządem, wzaiemnym braterſtwa i iedności połączonych związkiem podźwignąć i ratować.

Aby takowa pożyczka z karbu narodowego, będąc ze ſtrony rządu iedynym dla obywatelów dobrodzieyſtwem, równie ze ſtrony obywatelów biorących ſummy, znaydowała przyzwoitą rękoimę, przynoſzącą pewność kapitałów powierzonych, w dwóiakim widoku, co do zaciągnienia ſumm na dobra nieruchome, pod hipotekę podpadać maiące, i co do pożyczki na oſobiſtą tylko potrzebę, do utrzymania życia, dla zaiętych od nieprzyiaciela w czaſie teraźnieyſzym maiątków, naſtępne ogłaſza prawidła.

Co do pożyczki na Dobra.

1mo. Każdy obywatel, żądaiący pożyczyć ſummy iakiey od rządu, ma okazać pewność iey, zabezpieczoną na maiątku ſwoim nieruchomym.

2do. Pewność maiątku nieruchomego, każdy dowodzić ma tranzakcyami przyznanemi kupna, oraz ciągłą poſſeſſyą; i takowe dowody złożyć powinien przed komiſſyą porządkową, w którey obrębie dobra leżą, lub Magiſtratem, ieżeliby posseſſye w mieście położone były. Szacunek zaś maiątku z intraty roczney, legalnie wyciągniony, ſtanowić ſię ma; w czym za prawidło do dochodzenia intrat, komiſſye porządkowe mieć będą taryffy, z oſtatniey luſtracyi, na mocy ſeymu konſtytucyynego 1788. roku, podatek dzieſiątego groſza przeznaczaiącego łożone, które w archiwach kommiſſyów porządkowych znaydować ſię powinny.

3tio. Chcący zaciągnąć pożyczki w ſkarbie, okazawſzy maiątek i wartość onego, złożyć nad to obowiązany rewizyą z aktów wyiętą, gdzie dobra leżą, ciężarów i długów na nichże zahypotekowanych, w komiſſyach porządkowych, co do dobr ziemiańſkich, a w magiſtratach, co do dóbr mieyſkich.

4to. Kommiſſye porządkowe lub magiſtraty, w których maiątek żądaiącego

pożyczki obywatela leży, przez wydział swóy skarbowy wyexaminuią dowody złożone, i dadzą obywatelowi zaświadczenie na walor realny funduszu iego, a to po potrąceniu wszelkich ciężarów, na nim hypotekowanych.

5to. Dla dóyścia łatwieyszego każdego wszczególności obywatela ciężarów, na dobra zaciągniętych, powinni będą wierzyciele naydaley w przeciągu roku od ogłoszenia ninieyszey pożyczki prawideł, inskrypcye wszelkie i zapisy *respective* dóbr, na których ewikcye są rozciągnięte, w aktach kommissyów porządkowych, albo w aktach magistratu oblatować; a to pod upadkiem opisów, za któremi dochodzić po upłynionym terminie żaden nie będzie miał prawa.

6to. A że takowy zamiar czasu, stanowiący na dal pewną wiadomość każdego realney własności na teraźnieysze gwałtowne potrzeby dogodnym nie iest; zaczym kommissye porządkowe, lub magistraty, chcącemu obywatelowi w prędszym czasie zaciągnąć pożyczkę, aby dopomodz mogły, i dla skarbu zupełne przyniosły bezpieczeństwo, gdy w aktach swoich oblatowanych każdego długów mieć nie będą, następnym postąpić maią sposobem: Za odebraniem rekwizycyi od obywatela o zaświadczenie wartości maiątku, dla zaciągnienia w skarbie pożyczki, obwieścić kommissye natychmiast powinny publiczność przez druki, iako obywatel (przezwiskiem wyrażony) na dobra (w nomenklaturze także wymienione, w tym a w tym woiewództwie leżące) zaciągnąć żąda summy w skarbie publicznym; oraz doniosą o tym nieodwłócznie administracyi pożyczek skarbowych (która w poniższych punktach opisaną będzie): przeto wierzyciele, ieżeli się znayduią, maiący zapisy na takowych dobrach, do kommissyów lub magistratów, w przeciągu dwóch tygodni od daty obwieszczenia kommissyów, a w przeciągu czterech tygodni, od publikaty administracyi pożyczek skarbowych, odezwę uczynić, i pretensye swoie zaprodukować maią. Po wypłynieniu zamierzonego terminu w miarę okazuiących się ciężarów, lub wolnego istotnie maiątku, kommissye porządkowe, w których obrębie maiątek iest położony, albo magistraty, żądaiącemu obywatelowi zaświadczenie, o wielości massy iego własności, wydadzą:

7mo. Po uprzątnieniu takowych legalności, za wyiednanym zaświadczeniem od kommissyi porządkowey, lub magistratu, obywatel żądaiący zaciągnąć summy iakiey od rządu, udać się ma do administracyi pożyczek skarbowych.

8vo. Ustanowiona administracya pożyczek skarbowych składać się będzie z osób siedmiu, i trwać ma ciągle w mieście *Warszawie*, pod bokiem Rady naywyższey narodowey.

Jeden z członków Rady narodowey w administracyi zasiadać i przewodniczyć ma, którego Rada z pomiędzy zastępców na administratora obierze; innych zaś sześciu z cnoty i gorliwości patryotyczney znanych obywateli, Rada nominować będzie. Takowa administracya pożyczek, natychmiast do rozpoczęcia dzieła przystąpi, organizacyą stosowną do czynności swoich ułoży, i po zatwierdzenie oney, przez wydział skarbowy do Rady naywyższey narodowey poda.

9no. Wydział skarbowy w Radzie, za rekwizycyami i kwitami, przez prezyduiącego w administracyi, i iednego z administratorów podpisanemi, w każdym czasie do kassy teyże administracyi wypłacać będzie ryczałtowe summy.

(*Dalszy ciąg w następuiącym numerze*)

Obywatel *Błeszyński*, nie 20,000. iak iest w numerze 88. dał ofiary, ale 200,000. złł: pol: